

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011210
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121011210.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Ondreja Samaša v trestnej veci proti odsúdenému C. C., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom C. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 06. apríla 2022, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. decembra 2021, sp. zn. 3Pp/42/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. decembra 2021, sp. zn. 3Pp/42/2021, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného C. C. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu v zákonnej lehote podal sťažnosť odsúdený do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Odsúdený sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V dôvodoch sťažnosti namietal, že okresný súd pri rozhodovaní nevezal do úvahy všetky podstatné skutočnosti, ktorými argumentoval, a to hlavne fakt, že o prepustenie žiadal najmä z rodinných dôvodov, ale aj na základe zdravotných ťažkostí jeho snúbenice, ktorá absolvuje dialýzu trikrát týždenne. Snúbenica sa okrem iného sama stará o dve maloleté deti, pričom v danej životnej situácii by jej veľmi rád pomohol po všetkých stránkach. Odsúdený dal do pozornosti záver ústavného súdu vo veci I. ÚS 265/05, podľa ktorého pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez vysporiadania sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, treba potom rozhodnutie považovať za arbitrárne a za rozporné s článkom 46 Ústavy SR, článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Odsúdený dal do pozornosti, že zdravotné ťažkosti jeho snúbenice vznikli v čase, keď je vo výkone trestu odňatia slobody. Taktiež aj jeho matka je dlhodobo chorá, pričom jej chce byť čím skôr nápomocný. Na tomto základe podal sťažnosť voči uzneseniu, a to z dôvodu nevysporiadania sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na základe preskúmania správnosti konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia, krajský súd zistil, že okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť

sa pred súdom k svojmu návrhu na podmiennečné prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 Tr. zák. a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 Tr. zák.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaníu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

K vyššie uvedenému krajský súd považuje za potrebné dodať, že podstata inštitútu podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody netkvie v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmiennečné prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008). Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo

znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. Okresný súd správne poukázal na to, že očakávanie vedenia riadneho života odsúdeným pre prípad jeho podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody musí byť založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného z hľadiska doterajšieho pôsobenia výkonu trestu odňatia slobody so zohľadnením všetkých poznatkov o správaní sa odsúdeného aj pred nástupom výkonu trestu, zohľadnením možností jeho nápravy a zohľadnením jeho osobných pomerov.

Podľa správnych zistení okresného súdu v napadnutom uznesení sa odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody správa v súlade s ústavným poriadkom. Na druhej strane okresný súd tiež správne zistil, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti. Odsúdený tak zjavne svojím správaním po vykonaní predchádzajúcich výkonov trestu odňatia slobody preukázal, že predchádzajúce výkony trestu odňatia slobody u neho nespĺnili svoj výchovný účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. viesť ho k tomu, aby viedol už len riadny život, čo bolo nepochybne brané do úvahy súdmi aj pri postupnom ukladaní trestov, ktoré odsúdený v súčasnosti vykonáva. Tieto skutočnosti napriek súčasnému správaniu sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom preto ani podľa názoru krajského súdu nedávajú podklad k tomu, aby bolo možné dospieť k rozumnému a odôvodnenému presvedčeniu, že u odsúdeného odpadlo riziko ďalšej recidívy, ale svedčia iba o tom, že odsúdený sa vie prispôbiť podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, teda dodržiavať normy správania sa pokiaľ je jeho správanie pod neustálou kontrolou.

V tejto súvislosti opakovane považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému spáchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ho v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. mal viesť k vedeniu riadneho života. Zo skutočnosti, že odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon trestu odňatia slobody) odsúdeného zrejme neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neúčte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody. Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že v prejednávacom prípade správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom svedčí len o tom, že v prípade neustálej kontroly je odsúdený schopný dodržiavať normy správania sa, nie však o tom, že by doterajším výkonom trestu odňatia slobody boli u osobnosti obvineného úplne eliminované zistené sklony k úmyselnému porušovaniu záujmov chránených Trestným zákonom, pre ktoré sklony sa odsúdený opakovane dopúšťa trestnej činnosti, pre ktorú je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody.

Pokiaľ odsúdený v dôvodoch podanej sťažnosti namietal, že okresný súd v rozpore s jeho základným právom na riadne odôvodnenie rozhodnutia sa nevysporiadal s otázkou potreby pomoci odsúdeného blízkym osobám, krajský súd v prejednávacom prípade nepovažoval túto argumentáciu odsúdeného za dôvodnú. Krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že právo každého dostať od súdu riadne odpovede na rozhodné otázky neznamena povinnosť súdu odpovedať na každú, stranou nastolenú otázku a ani právo dostať odpoveď podľa predstáv strany. V prejednávacom prípade bolo rozhodné to, či odsúdený spĺňa všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia

slobody podľa § 66 Tr. zák. Keďže s poukazom na znenie uvedeného zákonného ustanovenia pre posúdenie splnenia zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je rozhodný zdravotný stav a sociálna situácia osôb blízkych odsúdenému, pri absencii preukázania polepšenia odsúdeného v spojení s absenciou očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadky život, ani podľa názoru krajského súdu nie je argumentácia odsúdeného o potrebe pomoci svojim blízkym podstatnou pre správne a zákonné rozhodnutie v tejto veci.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.